

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak.
 Egyben: Negyedévre 3 korona.
 Egy évre 12 " "
 Hónapok: Negyedévre 5 " "
 Három hónapra 12 " "

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyezmény ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

A politikai újév.

Saját tudósítónktól.

Budapest, jan. 1.

Az újév politikai jelentőségét természetesen mindig a szabadalvűpárt körében s illetve a miniszterelnöki palotában elhangzott üdvözlések és válaszok adják meg. Ez idén azonban különösen feszült figyelemmel tekintett az egész politikai világ az újévi beszédek elé.

Ennek tulajdonítható, hogy már a Lloydklubba a szokottnál is nagyobb számban gyűltek össze a szabadalvűpárt tagjai és a tegnapi váratlan bécsi fordulat hatása alatt mindenfelé örömtelt arcok voltak láthatók.

A kölcsönös újévi üdvözlések közé tehát természetesen belevegyült az a föltöti öröm is, hogy a kiegyezés immár meg van és míg egyrésztől kifelé fel vagyunk fegyverkezve, más részről a kiegyezés létrejötté által remélhető, hogy az ipar és kereskedelem újabb lendületnek indul.

Már jóval 10 óra előtt gyülekeztek a képviselők a szabadalvűpárt nagy termében, a hol az ősz Podmanický Frigyes egy karosszéken fogadta a hívek őszinte szerencsekívánatait.

Kevéssel 10 óra után Podmanický körül félkör támadt és Piukovics József a szabadalvűpárt eme fiatal rokonszenves tagja nagy hatással mondta el üdvözlő beszédét, melyben lelkes éljenzések között emette ki Podmanický nagy érdemeit. Az agg pártelnök megszokott erős hangon viszonzta a jó kívánságokat. Fájdalmasan csak az érintette a párttagokat, hogy agg korára és arra hivatkozott, hogy az elnöki teendőket már-már alig bírja.

A miniszterelnöknél.

Fél 11 óra felé már a miniszterelnöki palota nagy fogadó terme zsúfolásig megtelt. Ide már számos főrend is eljött. Ezek között gróf Szapáry István, gróf Keglevich István, Bodanóvics szerb püspök, Beniczky Ferenc főispán és a legújabb főrend, Chorin Ferenc, a kit minden oldalról szívélyesen üdvözlétek.

Ott voltak az összes államtitkárok és a párt összes kiváló tagjai Tallián Béla és Dániel Gábor alelnökökkel.

Kevéssel 11 óra előtt lépett a terembe Széll Kálmán miniszterelnök, a kormány összes tagjaival. A kormány belépését hosszas, zajos éljenzéssel fogadták. A lelkes és percekig tartó éljenzés után

Hodossy Imre ezeket mondotta:

Mélyen tisztelt miniszterelnök ur!

Üdvözölni jöttünk ide és biztosítani téged arról, hogy programmodhoz, a melyet te híven betartottál, törhetlenül ragaszkodunk. Az a meggyőződésünk,

hogy Deák törvénye az az alap, a melyen az állam szellemi és anyagi jóléte prosperálhat. Ennek az alapnak és a te kormányzatodnak két tényezője van: a törvényesség és a szabadalvűség (Zajos éljenzés). Ezek a tényezők biztosították eddig is a magyar állam fennállását. A 67-es kiegyezés szintén nem ötletszerű mű volt, hanem történelmi fejleményünknek szükségszerű folyamánya. (Helyeslés.)

A Habsburg dinasztia, Magyarország és Ausztria kölcsönösen egymásra vannak utalva és az évek és a történelem tanúsága szerint be van bizonyítva, hogy csak egy alkotmányosan kormányzott, szabad, önálló és erős Magyarország biztosíthatja e hármast. (Élénk éljenzés.)

Az ezek között levő öszhang mindig dicsőséges eredményt szült, ugy a törökkel, mint a Nagy Friggyessel való harcok idején. De ha visszavonás volt e három tényező között, az mindig súlyos következményekkel járt.

A gazdasági kérdésekben is a történelem tanúságainak kell irányadóknak lenni. Ohajtandó, hogy a szövetség létrejöjjön, de nem az egyes felek rovására, hanem a teljes paritás alapján. (Élénk tetszés.)

Megelégedéssel olvastuk, hogy sikerült buzgó fáradozásodnak a kiegyezést létrehozni. (Zajos éljenzés.) Reméljük hogy az meg fog felelni a kívánatos követelményeknek és hogy szentesítést is fog nyerni. Mi feltétlenül bizunk abban, hogy a kiegyezés megvédi érdekeinket, mert tudjuk, hogy te, mint a 67-es kiegyezés tántoríthatatlan híve és szellemének legalaposabb ismerője oly szívós kitartással védelmezted érdekeinket, hogy azokat féltünk nem kell.

És e szívós küzdelmedért az egész nemzet elismerését kiérdemelted. (Zajos éljenzés.)

Hátra vannak még a külföldi szerződések. Hisszük, hogy minisztertársaid buzgó közreműködésével sikerülni fog ezeket is létrehozni az ország érdekeinek megóvásáért. Bizalmunkat és ragaszkodásunkat fokozza, hogy kormányzatot minden terén a törvény tisztelete, a szabadalvűség és a nemzet érdeke vezérel. Az ég áldását kérjük működésedre és a kormány működésére. (Hosszas lelkes éljenzés.)

Széll Kálmán miniszterelnök ezután így felelt.

Tisztelt képviselő tarsaim! Kedves barátaim!

Egy gondokkal terhelt és küzdelmes év telt el és felmerül a kérdés, hogy mit hoz az új, hoz-e jót a hazára és óvja-e a gondtól a hazát?

Ti eljöttetek jó kívánságokkal, de nemcsak ezt teszitek, hanem hoztatok is magatokkal bizalmat, politikait és egyénit egyaránt és ennél becsesebbet nem

nyújthatnátok a közélet emberének. — Nemcsak adomány ez a bizalom, hanem fegyverzet és erősség ez és ma annál nagyobb, mert immár negyedszer nyújtjátok. (Eljenzés.)

Tudom, hogy e bizalom, hitvallásunk és programunk egységéből származik és a szeretet lengi át, fogadjátok ezért az én és minisztertársaim hálás köszönetét. (Eljenzés.)

Erzem ezzel szemben a nagy kötelességet, a melyet a bizalom ró reánk és a melylyel a hazának tartozom. (Eljenzés.)

Mit mondjak én? A csatából jövők (éljenzés) a küzdelem teréről, a melynek porait alig ráztam le magamról. Befejezve a nagy munka. (Eljenzés.) És a küzdelem nem egymás ellen folyt, hanem a békéért. *Nincs győzelem és nincs veresség, nincs győző és nincs legyőzött!* Hanem van siker mindkét fél javára. (Zajos éljenzés.) De igenis le vannak győzve az akadályok és a nehézségek, a melyek utunkban állottak. A kik a fejedelmek azonossága alatt egymásra vannak utalva, megfontolták a szükségét és helyességét a szövetség fentartásának és ezért nem kívánnak áldozatot hozni, hanem egymás érdekeinek kölcsönös kiegyenlítését célozták és érték el. (Hosszas zajos éljenzés.)

Hogy mit foglal magában e kiegyezés, azért számot ad a törvényhozás előtt Hiszi, hogy beigazolja, hogy az ország törvényesérdekeit meg tudta óvni és egyérdeket sem adott fel. (Lelkes éljenzés.) Megfelelt az 1899 XXX t. cikk követelményeinek és azoknak a kijelentéseknek a melyeket a parlamentben tett.

A ki most sem ismeri politikai törekvéseit, szándékait, hiába beszélne annak. Hü marad eddigi programjához és továbbra is az igazság az objektivitás, és a közügy érdekének szemmel tartásával óhajtja vezetni az ország ügyeit, hogy magyar nemzeti, szabadalvű irányban fejleszthesse a magyar nemzetet és a magyar államot. (Lelkes éljenzés.)

Nagy munka áll előttünk nemcsak gazdasági téren, hanem egyébütt is. — Erős munkára, erőfeszítésre kell vállalkoznunk. Ebben a munkában a ti támogatástok nélkül lehetetlen előre menni. Ezt kéri és ha ezt megkapja, nem félti ügyét. Kéri az ég áldását a további munkásságra. (Hosszas zajos éljenzés.)

Az egybegyűltek ezután Széll Kálmán és a kormány tagjainak üdvözlésére siettek, majd mindannyian, a kormány tagjaival együtt a képviselőházba hajtatnak, Apponyi Albert gróf üdvözlésére.

A képviselőházban.

Az elnöki fogadóterem már 12 órakor a zsúfolásig megtelt az üdvözlőkkel. A félkörben a kormány tagjai foglaltak helyet. A belépő Apponyit zajos ovációkkal fogadták, mire Rohonyi Gyula üdvözölte őt. Kiemelte a párt és az egész

Ház osztatlan tiszteletét és szeretetét és a Ház tanácskozásában tanusított bölcseségét és tapintatát. Mielőtt diszes állását elfoglalta, gyakran hallottuk nagy ekesszólását, azóta nem igen lehet része a külső sikerekben, mert fő hivatása a parlament nyugalma felett örködni. De ezen kívül is nagy érdemei vannak, mert ragyogó tollal védi a külföld előtt a magyar állam jogait és ölésszóval és a sajtotban is a magyar nemzet jólétéért harcol. (Zajos éljenzés.) Büszkén vallják a szabadelvűpárt tagjának, bár jól tudják, hogy az egész Magyarországot Apponyi. (Eljenzés.) A képviselőház minden tagja osztatlan bizalommal és szeretettel viseltetik iránta és ez a bizalom a leghevesebb harcok között sem ingott meg. Epen most hallották, hogy a kiegyezés létrejött. Bizik abban, hogy az az országra káros nem lehet. A kínos bizonytalanság véget ért és bizalommal néznek a jövő elé. Négy év előtt egyesült a két közjogi párt. Azóta sokszor felhangzott a hír a visszavonásról. Istennek hála, a hír nem volt igaz, hála érte, mert egy erős, önértetes szabadelvűpártra nagy szükség van, hogy a haza javára munkálkodhassanak. Az egyetértés ápolását óhajtja, hogy béke legyen osztály felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül. Isten áldását kéri a hazára, királyra és Apponyinak és családjának erőt, egészséget kíván.

Az éljenzés után

Apponyi így felelt:

Az újévi üdvözlés első sorban a parlament méltóságának szól. A népképviselői jogkör épségben tartása biztosítja az ország alkotmányos tényezőinek a koronának és a nemzetnek harmóniáját. Hogy ezt a harmóniát megóvhassa, szüksége van az összes pártok bizalmára. Örömmel látja, hogy ez a bizalom eddig nem ingott meg, de különösen örül azok ragaszkodásának, a kikhez politikai nézetegység fűzi. Rohonyinak a szabadelvűpárt beléletére vonatkozó célzására csak annyit felel, hogy épen az ő meleg nyilatkozata bizonyítja, hogy a két, régebben egymással szemben álló emberek között a lélektani nehézségek teljesen eloszlottak. A miken sikerült Széll Kálmán miniszterelnök bölcsességének és előrelátásának a két pártot egyesíteni, úgy bizonyára sikerülni fog bőles programja alapján a közreműködés további lehetőségét fenntartani. (Eljenzés.) Nemesak a szabadelvűpártnak, hanem az összes pártoknak kívánja, hogy mindenik álljon ama eszme magaslatán, a melyet képvisel. (Élénk tetszés.) Legyenek a pártok mindig a nemzeti jogoknak, érzelmeknek hű tolmácsolói és képviselői. Ily értelemben üdvözlő és jót kíván az egész képviselőháznak, mert ezzel jót kíván a királynak és a hazának is, a melynek jólétét és gyarapodását kell mindnyájunknak előmozdítani. (Zajos éljenzés.)

Apponyi ezután lakomára hívta meg az üdvözlőket.

A függetlenségi párt.

Kossuthot pártja nevében Krasznay üdvözölte, biztosítván párt ragaszkodásáról. Kossuth megköszönte a bizalmat, hosszabb válaszában kiterjeszkedik ellene utóbbi időkben elhangzott vádakra, melyeket megcáfol, kérvén a párt további támogatását. Kiegyezésről egyelőre nem nyilatkozhatik, mert annak lényegét még nem ismeri, csupán annyit mondhat, hogy ha az ország érdekeivel ellenkeznek, azt minden rendelkezésére álló parlamenti eszközzel meghüsitani törekednek.

Ujévi tisztelgések.

Hivatalos újév Debrecenben.

jan. 2.

Az új esztendő első napján a hivatalos világban szokásos tisztelgések Debrecenben is megtörténtek.

A városi és vármegyei tisztviselőkar, továbbá a hatóságok, közéleti egyéniségek, katonai és társadalmi vezérférfiak felhasználták az alkalmat ünnepi kijelentésekre és őszinte üdvözlések kinyilatkoztatására.

Puky Gyula főispán személye körül csoportosult az alkalmi tisztelgések legnagyobb része s az ő beszédei, valamint a debreceni szabadelvű pártnak mind a főispánnál, mind a III.-ik kerület országgyűlési képviselőjénél hangoztatott elvi kijelentései tették nevezetes jelentőségűvé Debrecenben az új év első napját.

Fokozta a tisztelgések díszét és értékét a katonaság hivatalos hozzájárulása, mely megvilágította a nálunk katonai és polgári hatóságok közt fenálló szíves jó viszonyt.

A lefolyt tisztelgésekről tudósítóink részletes hiradása ez:

Tisztelgések a főispánnál.

Puky Gyula főispánnál tegnap a délelőtti folyamán tisztelgtek *Fauszt* Elek pénzügyigazgató, *Tolnay* Kornél m. á. v. üzletvezető, *Pünkösti* Ferenc műszaki tanácsos, *Lestyán* Adorján kir. közjegyző, *Csath* Zsigmond postafőnök, *Makó* Lajos szinigazgató és számosan a közélet ismert egyéniségei s a társadalom kiváló szereplői.

A varmegye a főispánnál.

Hajdúvármegye tisztikarát **Rásó Gyula** alispán vezette a főispán elé.

Rásó Gyula így üdvözölte a főispánt. Nem jöttünk politikai hitvallást tenni, de jöttünk azért, hogy a megkezdett év első napján méltóságod iránt érzett tiszteletünknek és ragaszkodásunknak előszóval is kifejezést adjunk. Méltóságos Uram! hosszas hivataloskodásom ideje alatt hivatalos működésem körében senkitől elnézést nem kértem, illet Méltóságodtól sem kérek, az igazságos bírálatot pedig méltóságodtól kérni szükségtelen, de igenis kérem bőles tanácsadását hogy ezt tisztársaimnak tovább adva a közjóra méltósággal együtt működ-hessünk, s kérem e tisztikar minden tagja részére nagybecsű jóindulatát. Mi pedig magunk részéről ígérjük, hogy Méltóságodat a közjóra irányuló törekvéseiben a mennyiben az módunkban lesz egyenként és összesen támogatni fogjuk és hogy hivatalos köteleinket ezentul is odaadó pontossággal teljesítjük, egyidejűleg kérjük az egék urat, hogy méltóságodat a haza javára s vármegyénk díszére sokáig megelégedetten éltesse, Eljen.

Puky Gyula rendkívül meleg szeretettel köszönte meg a megyei tisztikar üdvözlését. Ő tartotta úgy szólván keresztvize e tisztikart és joggal büszke reá, mert mintaszerűsége országos hírű. Jókívánásait szívből viszonozza.

A szabadelvűpárt a főispánnál.

Délelőtti 11 óra tájban a debreceni szabadelvűpárt vonult a főispán elé. Váloságos tüntetés volt ez az újévi tisztel-

gés: a párt összes kiválóságai egybegyűltek, élükön **Komlóssy** Dezső elnökkel és **Dobieczy** Sándor orsz. képviselővel. Oly nagy számmal jelentek meg városunknak a szabadelvűpárthoz tartozó kitünőségei, hogy alig fértek el a fogadó terembe.

Komlóssy Dezső üdvözölte a párt nevében a főispánt. Minden más gondolat mellőzésével, a szabadelvűpárt tisztán uralkodó elveinek alapján érezheti, hogy bár szándékai nem teljesültek mindenben, azért nincs ok elesüggedésre, mert a párt lobogója ma is Debrecen város legszentebb törekvéseinek élén leng és a míg a párt egyetértése ily erős és hatalmas, nem félheti senki a közügyeket; viszont a párt is teljes önértéssel folytathatja Debrecenben nagyfontosságú hivatása teljesítését.

Az élénk éljenzéssel fogadott beszédre

Puky Gyula főispán válaszában kiemelte, hogy bár a párt szám szerinti többségét nem mindenben találta meg, ez nem jelenti a párt vereségét. Az lenne a vereség, ha elvei, eszméi megszünnének s a kapcsolat, mely a pártot elvek alapján összetartja, gyökerében meginogaa. De itt erről szó sincs. A választási hullámok gyürüi elsimulnak és a párt azt a tanulságot merithette a választási harcokból, hogy mint egy embernek kell a párt minden igaz tagjának helyt állania. A kormány képviselője a főispán a közigazgatásban az összes pártokkal együtt működik: de ő személyes meggyőződésével testestől-lelekestől a szabadelvűpárt hite s hiszi, hogy ez a párt van többségben ma is, melyre tehát bizalommal számíthat. Kéri a pártot, hogy tartson össze s szolgálja lelkes önzetlenséggel a közügyeket.

Zajosan megéljenzte a főispánt a szabadelvűpárt, mely azután **Dobieczy** Sándor orsz. képviselő lakására vonult, ahol dr. **Balázs** Bertalan üdvözölte a képviselőt, aki szíves szavakkal köszönte meg a párt szeretetének megnyilatkozását.

Tisztelgések a polgármesternél.

Délelőtti fél 11 órakor a templomi istentisztelet után, melyen a városi hatóság testületileg vett részt, a városi tisztviselők, valamint **Boczkó** Sámuel főkapitány vezetése mellett a rendőrtisztviselők a városháza nagy termében gyűltek össze, ahol **Kovács** József polgármestert üdvözölték.

Vecsey Imre főjegyző volt a tisztikar szónokája:

Elhangzott ajkainkról, ugymond az ének és hála a Mindenek alkotójához s most az újraébredés hite támad fel bennünk az új év küszöbén. Ott a templomban bevégeztük hálaadásunkat azzal a zsoltárénekkel, mely úgy kezdődik, hogy *Te benned bízunk eleitől fogva*.

Es a mely fohással végeztünk ott ugyanazzal a jelszóval üdvözlünk itt tégedet, hivatalos minőségben először, abban a reményben, hogy e város ügyeinek hű sáfárja leszel, nekünk pedig igaz vezetőnk. Egy nemes törekvésektől áthattott ősz ember ült 27 esztendőn keresztül abban a székben, a melyet most te foglaltál el. És mi neked már is előlegezzük azt a szeretetet és hűségűs ragaszkodást, a melylyel elődöd iránt viseltettünk, mert meg vagyunk arról győződve, hogy arra már eddigi, a város érdekében kifejtett munkássággal szolgáltál. Nehéz feladatra vállalkoztál, nehéz körülmények közt, súlyos terhekkal van megrakva az a hajó, melyet neked kell

bevezérelned a biztos révbe. De nyugodtan bizzuk rád e hajó kormányzását; mert tudjuk, hogy szerencsésen fog az bevezetni kitűzött célja elé. Ragadd hát kezébe azt a zászlót, melyen egy felől az ország hármassal cimere, a másik oldalon a város bárányos pajzsa áll s ne engedd semmi körülmények közt, hogy e zászló tisztaságához kétségek férjenek.

Mi kartársi érzületünk teljes melegével csatlakozunk e zászlóhoz, abban a tudatban, hogy ha szívben, lélekben, gondolatban egyek maradunk, győzni fogunk. Őszinte szívvel, egyszerű szavakban szólok hozzád. Tudom, hogy a cifra szónak nem vagy barátja. A tisztikar nevében, igaz lelkesedéssel kívánok neked erőt és kitartást munkádhoz, óhajtva hogy érd meg annak gyümölcsét s hűséges ragaszkodásunk és odaadó szeretetünk biztosításával kívánok neked mindannyiunk nevében boldog új élet. (Eljenzés.)

Kovács József polgármester meghatott hangon mondott erre köszönetet.

Jólesik neki, — így kezdi beszédét hogy most mikor hivatalát elfoglalja, hivatalos, komoly arcok helyét az őszinte szeretet megnyilatkozásai fogadják. Engedjék meg, hogy ugyanolyan őszinte barátsággal és szeretettel kérje őket arra, hogy nehéz munkájában segítségére legyenek. A tisztújítás előtt bizonyos elégedetlen hangok emelkedtek fel a tanács működése ellen. Ő mindent el fog követni, hogy ezek a hangok rövid időn elhallgassanak. Ő rendszerető ember s alkalmat fog keresni arra, hogy rendszeretét érvényesítse. Ezt tüzte ki legfőbb feladatának, de tekintsek ezt közös céllul tisztviselő társai is. Ő benne munkatársat, barátot lássanak, de aki mindenkéntől elvárja azt is, hogy kötelességüket teljesítsék. Az újévi üdvözlésre hasonló jó kívánságokkal válaszol s boldog új életet kíván tiszt-társainak. (Eljenzés.)

Ezután a polgármester kezét fogott az öt üdvözlő tisztviselővel.

Rövid idő múlva *Kafka* Ignác dandárparancsnok vezetése mellett látogatást tettek Kovács József polgármester-nél az összes fegyvernembeli tisztikarok küldöttjei s *Kafka* parancsnok katonásan szép beszédben üdvözölte az új polgármestert, abból az alkalomból, hogy hivatalát elfoglalta. Kovács József polgármester szíves szavakban köszönte meg a szép figyelmet, kérve a tisztikarokat, hogy vele együtt arra törekedjenek, hogy városunkban a katonaság és polgárság közt a példás jó viszony továbbra is fennmaradjon.

A város a főispánnal.

A városházáról a megyeházára vonult át a városi tisztikar, a hol *Puky* Gyula főispán fogadta őket.

Itt Kovács József polgármester üdvözölte a főispánt.

Nagyon örül annak, hogy ilyen kellemes feladatot kell teljesíteni már hivatalba lépésének első napján, hogy a tisztikar jó kívánságait ő tolmácsolhatja. Az emberek működését sokféle módon bírálja a közvélemény. Mérlegelte a közönség a főispán eddigi működését is s mindenki meg van győződve arról, hogy ennek a működésnek köszönhető az, hogy Debrecen közléte egy év alatt egészen átváltozott. Hogy a polgárok érdeklődése feltámadt Debrecen ügyei iránt, hogy felébredt bennünk e város iránt érzett, de sokáig némán maradt szeretet, ez a szép siker a főispán legfőbb érdeme. Kéri a főispánt, hogy haladjon csak tovább is a kitűzött cél felé. azon az uton, a me-

lyen elindult. A jövőre felajánlja a tisztikar odaadó munkásságát s kívánja, hogy közös munkájuknak legyen meg a sikere. Végül boldog új életet kíván a főispánnak. a városi tisztviselők nevében.

Puky Gyula főispán erre a következő beszéddel válaszolt:

Igen tisztelt Polgármester ur!

Igen tisztelt Uraim!

Mindenekelőtt fogadják meleg köszönetemet szíves jó kívánságukért, a melyet én is szívem teljes melegével viszonzni kívánok.

Mielőtt azonban ezt tenném, engedjék meg, hogy egy pár megjegyzést fűzzek, ahhoz a tisztújításhoz, a melynek eredménye a tisztikar újraalakítása volt. Ennek a tisztújításnak meg vannak a maga tanulságai. A választás nálunk is magas hullámokat vert fel, mint általában Magyarországon a választások szoktak. Hiszen magyarok vagyunk, tüzes véru nép. Elfogott bennünket a hév nyilatkozatainkban talán tovább is mentünk, — magamat sem véve ki, — mint ez eredeti szándékainkkal talán megegyezett volna; de a mozgalmak ime szépen, véget értek, a kedélyek lecsendesültek. Itt áll az újraalakított tisztikar előttem s szinte szeretném *ujraszületett tisztikarnak* nevezni, ha nem látnám itt azokat a régi tisztviselőket, akik évek óta állanak már a közügyek szolgálatába.

Nagy reményéseket fűzök a tisztikar működéséhez, a melynek élén olyan ember áll, a kinek kötelességérzete, rendszeretete, a város ügyei iránt érzett meleg érdeklődése biztosítékát kell hogy nyújtsa annak a reményemnek, hogy a tisztikar működése fel fog emelkedni arra a magaslatra, a melyen állania kell mindenkori.

A letűnt választási mozgalmak tanuságát tehetnek arról, hogy nincs a tisztikarnak egyetlen tagja sem, a kitől azt kértem volna, hogy erre, vagy arra a jelöltre szavazzon, de azt se kértem, hogy egyáltalában szavazzon, mert tisztelőben tartottam mindenkori a tisztviselői függetlenségét. Azt a függetlenséget, a melynek felül kell emelkedni szerintem minden pártterdekeken.

Kérem is most a választások után a tisztviselőket, hogy tartózkodjanak a pártéletben való tevékenyebb részvételtől mert hiszen ezt a törvény is így rendeli, másrészt pedig mert csak ez a magatartás biztosítja a tisztviselői kar minden irányban való teljes függetlenségét.

Ezután így folytatja, beszédét a főispán:

Ezen a függetlenségen kívül még egy dolog van, ami a tisztviselői kar működésének sikert biztosít: az *egyetértés*. Nem politikai meggyőződést ezt ez alatt — mert hiszen ő a politikai pártokat úgy tekinti mint a vallásfelekezeteket. Kiki legyen boldog hite szerint. Egyetértés alatt érti a tisztviselőknél egymás iránt érzett, kölcsönös bizodalmutakat, kartársi érzületüket, egyetértésüket a munka szeretetében. És az egyesület erő munkájába kéri, hogy vonják be az ő személyét.

Ő ugyanis ezért a munkáért vállalkozott feladatainak teljesítésére, mert feladatának helyes megoldását csupán ebben a munkában látja. Ő nem akart a politikai hitvallás ténitője lenni, mert azt hiszi, hogy egy főispánnak ennél magasabb missiói vannak.

Ő mindenek előtt Debrecen város érdekeit tekinti, mikor a tisztikarral áll szemben. Sok, nehéz feladatok várnak pedig e téren megoldásra. Ott van a város pénzügyeinek rendezése, sok-sok ne-

mes közművelődési törekvés megvalósítása.

Abban a reményben, hogy ezen a téren a tisztikar kölcsönös egyetértéssel s szeretettel fog közremunkálni, még egyszer megköszönve a szíves jókívánságokat, hasonlókkal viszonzozza a jót és a munkához minden egyes tisztviselőnek erőt, kitartást óhajt s boldog új életet kíván valamennyiöknek.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmúzeum, nyitva minden vaárnap 6. ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Székelj-Bazár, jan. 6-ig nyitva mindennap d. e. 9—1-ig és d. u. 3—5-ig.

Jan. 3. Hentes és mészáros ifjak bálja. Arany Bika.

Jan. 4. Presbiteri gyűlés, ev. ref. egyh. épület.

Jan. 6. Nemzeti irodalmi szövetség értekezlete Budapestben.

Jan. 7—8—9. Görög kath. karácsonyi ünnepek.

Jan. 10. Izr. nőegylet jelmezes álarcos bálja.

Arany Bika.

Jan. 11. Körvadászat Mike-Péresen.

Jan. 17. A Függetlenségi-Kör táncvigalma. Arany Bika.

Jan. 17. Önálló munkás b. s. pénztár mulatsága.

Korona.

Jan. 17. Állami ménék szétosztása.

Jan. 31. Jótékony nőegylet estéje. Arany Bika.

Febr. 22. Evang. filléregylet tea-estéje.

* **Uj főrendiházi tagok.** A főrendiház szervezetének módosításáról szóló 1885. t. c. 5 §-a alapján a király dr. Chorin Ferenc volt országgyűlési képviselőt és Rákosi Jenő író, a Bndapesti Hirlap szerkesztőjét és tulajdonosát a főrendiház tagjaivá nevezte ki.

* **Csillaghullás katoaóáknál.** A hivatalos lap tegnapi számában kezdette meg a januári előléptetések közlését. Ezuttal a tartalékosoknak hullott a csillag. — A debreceni 2. sz. honvédhuzár, 3. sz. honvédgyalog és 39. sz. közös gyalogezredet érdeklő előléptetéseket a következőkben közöljük.

Tartalékos honvédhuzár hadnagyok lettek: Keléti Kornél, Cárán Zoltán, Bay György.

Tartalékos honvéd hadnagyok lettek Fadgyas István, Virágh István, dr. Sebestyén Gyula, Veres Vince, Hirschbein György, Ciriák Gyula, Nádasdy Dezső, Rein Iván.

Hadapródtiszt helyettesek: Cs i l l a g Emil, Schembek János, Kassay Béla, Csapó László, Kopecek József, Mihály István, Jákók Gyula, dr. Halász Oszkár. A közös hadseregnél hadnagyok lettek: Horváth Miksa, Kéttely Ferenc, Polák Pál, Alföldi Albert, Subáki Viktor.

* **A polgármesteri hivatal átadása** Kovács József hivatalosan már tegnap elfoglalta a polgármesteri széket, de hivatalos működését csak ma kezdi meg. *Siononffy* Imre kir. tanácsos, volt polgármester ma adja át a hivatalokat az új polgármesternek, a kinek számára az összes hivatali főnökökkel kimutatást készített az egyes hivatalok ügyforgalmáról.

* **Költözködő városi hivatalok.** A városházán az új tanácsi beosztás miatt egyes hivatalok más szobákba költözködni kezdtek, amit kívánatosá tett az a körülmény is, hogy egyes hivatalokat szétosztottak. Így a katonai ügyosztályt, melyet *Oláh* Károly szervezett s melytől csak azért kell megválnia, hogy teljesen a közművelődésügyi ügyosztálynak szentelhesse erejét, kettő választották s a

köznevelődési ügyosztály most abban a két teremben lesz elhelyezve, a hol a jog- és pénzügyi tanácsai hivatal működött.

*** Gróf Zedtwitz Alfréd előléptetése.** Gróf Zedtwitz Alfrédet, a Debrecenben állomásozó II. Vilmos német császár nevével viselő 7. sz. huszárezred közszereiben álló ezredesét a király ugyanezen ezred parancsnokává nevezte ki.

*** Bárány Leonhardi ezredes nyugdíjazása.** A király legújabb rendeletével bárány Leonhardi Károly ezredes, a debreceni II. Vilmos német császár nevével viselő 7. sz. huszárezred volt parancsnokát, — a felülvizsgálat eredményéhez képest — mint rokkantat a nyugállományba helyezte át.

*** Előléptetések a kat. felmérési felügyelőségénél.** A m. kir. pénzügyminiszter a 12. sz. kataszteri felmérési felügyelőségénél Zarubay István kat. segéd mérnököt mérnöké. Orosz Géza, Péchy Tibor Rozgonyi Dezső felmérési díjnokot segéd mérnöké, Fekete Lajos felmérési díjnokot pedig felmérési növendékké nevezte ki.

*** Laub István sikerei.** Megemlékeztünk a multkor lapunkban arról a nagy kitüntetéséről, a mely városi zenedéknél fiatal tanárát: Laub Istvánt érte. Gróf Széchenyi Miklós győri püspök, a szép-művészeteknek őseihez méltó nagy pártfogója a karácsonyi ünnepek alkalmából magához kérte és udvarában Laub a magyar főrendiek legkitünőbbjeinek — mint a Zichyek, Erdőyek, Széchenyiek jelenlétében játszott. E hangversenyről a Győri Hirlapban a következőket olvassuk: A győri közönség ez alkalommal megismerkedett egy új zongora virtuózzal, névszerint Laub István debreceni tanárral. Chopin Balladáját (As-durban) és Paganini — Liszt Le campanelláját játszóta bámulatos készséggel, nagy sikert aratva. Utána még Sauer-Echo de Viennáját adta elő zongorán és játéka kiválóval elragadta a zenekedvelő közönséget.

*** Ismét katonai öngyilkosság.** Ezen a télen ez már a negyedik eset, hogy elkeseredett katona maga ellen fordítja a fegyvert, mit hazájának, királyának védelmezésére adnak a kezébe. A nyers katonai szigor gyors egymásutánban termi halálos gyümölcseit. A legújabb öngyilkossági kísérlet elkövetője még el ugyan — de sebe veszélyes s lehet, hogy ő is utána megy három bajtársának, kik ezen a héten szakították végét a gyöngy-életnek egy-egy Mannlicher golyóval.

Laszák János kenderesi földmives legény a mult év októberében rukkolt be katonákhoz s a debreceni 3. honvéd gyalogezred 12. századához lett beosztva. Bevonulása után nemsokára a 2. honvéd huszárezredhez helyezték át, honnan azonban, mint hasznavehetetlent, rövid idő múlva visszaküldték a gyalogsághoz, hol a 6. századnál szolgált tovább.

A gyenge, beteges legény súlyos torokbajt kapott, kórházba szállították, honnan december közepén jött ki. Nem bírta a zord időjárást folytán szinte elviselhetetlenül vált nehéz szolgálatot s véget akart vetni szenvedéseinek.

Tegnap este fél 8 órakor magához vette szolgálati fegyverét, belopódzott az üres altiszti szobába, lefeküdt egy katonagyra s maga ellen fordította a mannlicher esővét. Elsütötte a fegyvert, de vagy a nagy izgatottság, vagy az el-

sütéssel járó rántás következtében a fegyver félrecsuszott s a golyó Laszák-nak felső czombját furta keresztül. A dörrenésre beszaladtak a katonák s Laszákot vértócsában eszméletlenül találták az ágyon. Orvosért szaladtak s nemsokára megjelent dr. Sauerwald ezredorvos, ki a sebet kimosta, bekötözte s Laszák Jánost kórházba szállította. A halni akaró katona sebe súlyos.

*** Hirtelen halál.** Tegnap délelőtt a Vigkedvő Mihály-utcai 40. számú házában, a háztulajdonos istállójában egy közel 60 éves öreg ember hullájára akadtak. A rendőrség ez ügyben megindítván a nyomozást, kiderítette, hogy az illető Kozár Mihály debreceni napszámos, aki rég idő óta a helybeli tímármesterek kegyelemkenyerén tengődött. Ő év utolsó napján bekérezkedett az istállóba s reggelre meghalt. Kiszállították a köz-kórház hullaházába.

*** Az Arany Bika átalakulása.** Az új esztendő első napjára virradó éjszakán kicsiben a világjáró Barnum-látványosságok hipp-hopp ott legyek, a hol akarok varázs-rendszerét volt alkalmunk megcsodálni az Arany Bika szálló bérlőváltozásánál. Hajnalig még a régi társaság volt a gazda. Akkor egyszerre száz meg száz kéz látott dologhoz s az összes helyiségeket, tele rakták szebbnél-szebb vadonat új felszereléssel. Az átalakulás természetesen nem mehetett végbe teljesen, de a nagy vállalat új év első reggelén mégis rendelkezésére tudott állni a közönségnek. Új személyzet vette át a munkát és egész oly rendben folyt minden, hogy a közönség csak a pompás új butorok, edények s a nagyvárosias eleve-ségű kiszolgálás révén vette észre a változást. Remek, világvárosi berendezésükkel igazi látványosságok a vendégszobák, a szegedi Seifmann-főle butorgyár gazdagon, izléssel, a világfogadók mintájára rendezte be az új Arany Bikát.

*** A debreceni függetlenségi kör mulatsága.** A debreceni függetlenségi kör e hónap 17-én a Bika szálló dísztermében tánmulatságot tart. Debrecen városának ez a híres magyaros mulatsága mindenkor kitünően szokott sikerülni, bizonyára így lesz ez az idén is.

Regénycsarnok.

MIRE MEGVENÜLÜNK

Írta: Malonyay Dezső.

I.

Az ibolyás vitéz.

Antal gróf azt érezte ilyenkor, hogy meg kell vigasztalnia és hogy mindazt, a mit örökké elakart mondani Klára grófnénak, tulajdonképen ez a leánya tudná úgy hallgatni, mint a hogy ő képzelte. A mikor beszélt vele, mintha Klára grófné-hoz szólott volna, de bátrabban . . .

Klára grófné pedig elnézte őket és mosolygott; hisz tudta ő, szörül szóra, hogy mit mond a leánynak Antal gróf. Fehér . . . Fehér . . . Fehér . . .

Csodálatos jó asszony volt ez a valaha nagyon szép asszony: tudott megöregedni. Csak azt látta, a mit szeretett; a mit nem szeretett, azt nem látta.

Klára gróf azonban szinte neheztelt a barátjára, látva, hogy a kis Klarisznak kurizál, és a feleségének tett szemrehányást:

— Mondja Klárácska, mit csinál

maga azzal a szegény Antallal? Hát igazán el akarja vétetni vele azt a kis izét? . . .

Klára grófné csak mosolygott és így történt, hogy Antal gróf, miután 30 évig szerelmes volt Klára grófnéba, 54 éves korában megnősült, feleségül vette a kis Klariszt.

II.

A Madonna lovagja.

Talán nem is annyira az volt a boldogság, hogy Antal gróf, miután harminc évig szerelmes volt Klára grófnéba, ötvennégy éves korában megnősült s feleségül vette a kis Klariszt, — hisz ilyesmit követtek el már mások is, — hanem inkább az, a mit azután csinált. Azért megirigyelhetik a legideálisabb ősei is.

Elmondok én mindent, szép sorjában.

A kis Klarisz akkor mult husz esztendő, mikor Antal grófné lett belőle.

Az atyafiság oda volt örömeiben. Egész Erdély emlegette a Klarisz hallatlan szerencséjét. A kis béka! . . . Milyen bajosan akart cseperedni! Tizenhét éveskorában még dugdosták a világ elől kurta szoknyát hordattak vele és akkor fogta magát, hirtelen, színt egy reggelre, úgy kiformásodott, hogy ebből a lányból, hogy az egész atyafiság elámult. El is határozta, hogy ebből a leányból csinálnak valamit! . . . Osszeálltak a nagynénik, kitől a mi tellett, hogy elküldik szerencsét próbálni: adtak egy sor gyöngyöt a nyakára s egy bokréta ibolyát a mellére . . . Ha mást nem, hát egy kis világot lát szegényke, farsangozik Pesten — és hallj ide, alig az imént került el hazulról; Antal grófné lett belőle!

A nagynénik jobban tudják, hogy történt, mert a kis Klarisz igazán csak behunyta a szemét és ment a hova vitték. A mint megesküdték, milyen nyakrafőre csinálta ezt is! — szaladt vele Antal gróf.

— Tán már félti tőlünk, a vén boldond! mondták a fiatalok.

De azért csak ment Antal gróf, messze, messze, vissza az ő világába, a középkorba, — abba a szépebbé várt kastélyba, hol az ősei éltek, a kikeről már beszéltem; az ibolyás vitéz és a Madonna lovagja és a nagy vadász.

Most lesz hát végre valóság, a mit 30 éven át összeálmodott magának a Klára grófné lába előtt . . .

(Folyt, köv.)

VÁROSI SZÍNHÁZ

Ma pénteken, január 2-án, „B” bérlet:

Rip van Winkle

Daljáték 3 felvonásban.

Személyek.

Detrick polgármester
Adrien, fiacskája
Rip van Winkle,
Liszbeth, a felesége
Alice, leánykájuk
Van der Bilt, fiatal orvos
Nick, fogadós
Catharina, huga

Krémer Jenő
Szabó Gyulus
Mezey Andor
Aldor Juliska
Irmái Etus
Virágháty Lajos
Nagy Dezső.
Krémerné

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.